



LOADING

OUTSIDER

Podzemí Křivých hor

STRHUJÍCÍ
LITRPG

ALEXEJ OSADČUK

FRAGMENT

Outsider

Podzemí Křivých hor

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Alexej Osadčuk

Outsider – Podzemí Křivých hor – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.


ALBATROS MEDIA



OUTSIDER

Podzemí Křivých hor

ALEXEJ OSADČUK

Přeložil Václav Štefek

FRAGMENT



Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete?
Tak ji pusťte dál do světa! Vše potřebné se dozvíte na www.restorio.cz.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

Copyright © Alexej Osadčuk, 2024
Translation © Václav Štefek, 2024
Cover images © Vector Tradition; Antonio Rodrigues Peyneau;
Vasilii Gubskii / Shutterstock.com

ISBN tištěné verze 978-80-253-6823-7
ISBN e-knihy 978-80-253-6834-3 (1. zveřejnění, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-253-6835-0 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-253-6831-2 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

KAPITOLA 1

„Mistře Arene, máte chlapečka...“

Mistr Aren, předák hornické party, která patřila k nejlepším v celém Orhusu, pozoroval zachmuřený výraz ve tváři léčitelky pomáhající jeho ženě rodit a vůbec nic nechápal. Proč mu sakra oznamuje narození syna s takovým kyselým obličejem? Po chvílce mu to však začalo pomalu docházet. Dítě se narodilo, ale není slyšet žádný pláč...

„Je mrtvý?“

Vyslovit ta slova nebylo nic snadného ani pro muže, který toho v životě viděl už hodně.

„Žije,“ odvětila zachmuřeně léčitelka a hned nato tiše, téměř šeptem dodala: „Ale bylo by lepší, kdyby zemřel...“

Aren přimhouřil oči jako dravec na lovu a vykročil vpřed. Kdyby jeho pohled dovedl spalovat, nezůstal by z léčitelky ani popel. Dalia pod horníkovým nasupeným pohledem neztrácela klid a řekla:

„Mám ale i dobré zprávy. Tvá žena je po porodu zcela v pořádku.“

Ta slova uhasila oheň hněvu, který se už rozhořival v duši novopečeného tatínka. Ten se s trochou námahy ovládl a pokračoval ve vyzvídání. Tahle žena byla jedinou léčitelkou takového formátu v širokém okolí. Navíc měli mimořádné štěstí, že byla stále ještě v Orhusu. Už dávno měla totiž odcestovat do hlavního města. Tomu, že se tak nestalo, bylo na vině období dešťů,

keré začalo o týden dřív než obvykle. Teď je Ospalý průsmyk na dva měsíce neprůchodný. Jen blázna by napadlo cestovat v tuhle dobu přes hory. Naštěstí pro Arena a jeho manželku měla Dalia všech pět pohromadě.

„Mluv,“ štěkl krátce předák.

Nic si teď nepřál víc než být s Lianou a synem, ale nejdřív se to musí vyřešit.

„Je na nule,“ pronesla suše léčitelka.

Arenova tvář zůstala zcela bez výrazu. Jeho sebeovládání by mu mohl závidět i Černý útes, který jako první vítá severní vichry a bouře Mrtvého oceánu. Uvnitř však muž cítil, jak mu srdce svírají chladné okovy. Ubohý chlapec! Jak je to jen možné?! Léčitelka zatím pokračovala:

„Nejdřív jsem si myslela, že se dítě narodilo mrtvé. Pak jsem se ale podívala na jeho rezervoáry života a energie. V každém pouhých deset jednotek... Přitom obvyklé minimum je dvacítko na jeden rezervoár.“

„Jak je to ale možné?!“

„Nevím,“ pokrčila nechápavě rameny Dalia, „nikdy jsem s tím nesetkala. Ani jsem o ničem podobném neslyšela. V tom má určitě prsty Bug.“

„Ty se mi tady chceš rouhat, babo?“ Arenův klid byl opět ten tam. „Co sem taháš nějakého zlého ducha? Copak ty nevěříš, že se všechno v tomhle světě děje z vůle Velikého Systému?“

Po těch slovech se tvář léčitelky zkrivila, jako by snědla citron.

„Ale to víš, že věřím...“

„Tak co sem taháš toho ničemného ducha?“

„No dobře,“ léčitelka podlehla mistrovu tlaku a znaveně pronesla: „Ale nejdřív přísahej, že mě nepotáhneš do nejbližšího chrámu Velikého Systému, kde mě popraví jako kacířku.“

„Máš moje slovo,“ odpřisáhl zasmušile mistr.

Když léčitelka obdržela systémové oznámení o tom, že přísaha byla přijata, pološeptem spustila:

„Jak jistě víš, při narození nám Veliký Systém naděluje úroveň jedna, naplňuje naše rezervoáry a obdařuje nás prvními tabulkami vlastností. Jejich množství pak už záleží na bohu Randomovi. Většinou jich bývá deset nebo dvanáct. Co vím, maximum je patnáct tabulek.“

Aren mlčky přikývl. Ivar, jeho prvorozený syn, jich při narození dostal čtrnáct. Mistrovu tvář zahalil stín. Od chvíle, kdy s Lianou obdrželi zprávu, že padl v bitvě v Pustinách, uběhly sotva dva roky. Doufali, že narození druhého syna rozptýlí chmury, které se v jejich domě po Ivarově smrti usídlily. Jenže, jak je vidět, není jim to souzeno...

„Byly ovšem i případy, kdy někdo dostal méně než deset tabulek. Je jasné, že dětství těchhle lidí nebyl žádný med. Byli slabší než jejich vrstevníci... Časem ale spousta z nich dosáhla docela pěkných výsledků.“

„Ano,“ přitakal Aren, „i u nás v partě máme několik takových.“

Mužova tvář se trochu projasnila. Jak na to jen mohl zapomenout! Znamená to tedy, že jeho syn může mít jednou docela normální život? A hned sám sobě slíbil: *Jistěže může!* O to už se Aren postará!

Když si léčitelka všimla změny v mistrově rozpoložení, rychle ho zase postavila nohama na zem:

„Vím, na co myslíš, Arene. Myslíš si, že tvůj syn je na tom stejně. Ale to se mylíš. To novorozeně je na nule. Nedostalo svou první úroveň a nebyly mu přiděleny žádné tabulky. Objem jeho rezervoárů je naprosto žalostný. A skoro bych řekla, že s tím ani Random nemá co dělat. To všechno Bug...“

Na Arena byl žalostný pohled. Sotvaže mu svitla naděje, už mu ji znovu zadupávají do bláta.

Dalia zatím pokračovala:

„Jak jistě víš, Bug má více jmen. Kiks, Defekt, Virus – ale existuje ještě jedno další. Můj učitel se o něm dočetl v jednom rukopise Starodávných. Zmizelí mu říkali – Systémová Chyba. Chápeš? Chyba! To znamená, že Veliký Systém není dokonalý a že i on může chybovat! V té knize toho bylo napsáno ještě mnohem víc, ale o tom mluvit nechci. Nehledě na to, že to není nic pro tvoje uši...“

Aren se unaveně sesul na lavici.

„Úroveň nula,“ hlesl. „Ale to přece...“

„Už je to tak,“ přikývla smutně léčitelka, „nebude se vyvíjet. Nebude moci uplatňovat tabulky. I když mu nakrásně přenecháš svoje esence zkušenosti, k ničemu to nebude. Skoro všechno, co Veliký Systém stvořil, má podmínku použití: *Minimálně úroveň jedna.*“

„Ale co tedy s tím?“ otázal se odevzdaně Aren.

Dalia se posadila na lavici vedle mistra. V její tváři, zbrázděné množstvím vrásek, se usídlil výraz hlubokého zamyšlení.

Kolik jí vlastně může být let? napadlo ho najednou. Každý ví, že léčitelé bývají dlouhověcí. Taky se povídá, že prý znají tajemství věčného mládí. Aren si v duchu pochybovačně odkašlal... To je samozřejmě pitomost... Ale Bug ví, co všechno je možné... A jestliže Dalia vypadá na sedmdesát, pak by se tohle číslo klidně dalo vynásobit dvěma, možná i třemi...

„Ha!“ zvolala nečekaně hlasitě žena. Její tmavomodré oči se radostně rozsvítily. „Už to mám!“

Promnula si dlaně, suché jako dvě větve, a obrátila se k mistrovi.

„Že jsem na to nepřišla dřív! Asi stárnu... Ty na tom ale nejsi o moc líp...“

Aren na ženu upřel nechápatý pohled.

„No dobře,“ mávla rukou, „tak já ti to tedy vysvětlím. Vidím, že jsi úplně mimo... Zatím jediné východisko z téhle šlamastyky jsou artefakty Starobylých.“

„Chceš říct...“

„Přesně tak... Jsou to jediné předměty, které nemají žádná omezení. Nemají na uživatele vůbec žádné požadavky. Jenže víš sám... Tyhle věci jsou hrozně vzácné a nejsou vůbec levné. Ačkoli tvému synovi by mohly stačit dva tři předměty s plusem k základním vlastnostem...“

Sařena ještě něco říkala, ale Aren už ji poslouchal jen na půl ucha. Už si v duchu sumíroval, kde a jak bude shánět artefakty Zmizelých. Na peníze nemyslel... Synův život – to je to nejcennější...

○ 14 let později...

„Je těžký jak prase!“ nadával skrz zuby tlustý nosič, zatímco vlekl ke vchodovým dveřím masivní křeslo a pouštěl u toho plyny.

Trůn mého pradědy. Otec v něm rád sedával po večeři a s nohama nataženýma ke krbu pokuřoval dýmku. V takových chvílích býval ve velmi

dobré náladě a já jsem měl příležitost vyslechnout si od něj spoustu příběhů, pohádek a legend...

„Jo, jo, takovej tady mají všechen nábytek!“ odvětil mu podrážděný hlas z jídelny.

„Starožitné dubové křeslo – jeden kus,“ pronesl klidným hlasem bankovní úředník, aniž by si všimal klení a prdění stěhováků. V jeho dlouhých vyschlých prstech se třepotá bílé husí brko, kterým pečlivě zapisuje každý předmět vnesený z domu. Drobným kaligrafickým písmem jsou hustě popsané už celé tři listy.

Z kuchyně se vynořil šlachovitý vousáč s nakřáplou polévkovou mísou v třesoucí se ruce. Zakalený pohled jeho rudých očí spočinul na vychrtlé postavě úředníka.

„Tohle harampádí berem taky?“

Oblíbená mísa mojí matky. Pokaždé, když ji pokládala na stůl, slyšeli jsme stejnou průpovídku. Co prý na tom, že je naprasklá! Polévka nevystydne, a to je hlavní! Když potom máma odběhla do kuchyně pro další jídlo, táta mi šeptem vysvětloval, že ženy mají obecně dost problém loučit se s věcmi. Při tom si s úsměvem hladil svou starou vestičku, o které máma neustále říkala, že mu ji už vyhodí.

Úředník zvedl zrak od svých lejster a pohlédl na vousáče. V jeho malých, blízko sebe posazených očkách bylo patrné opovržení.

„Toxi,“ zaskřehotal, „co konkrétně ti není jasné na jednoduché větě: *všechno vynést z domu a naložit to na vozy?*“

„Ale dyť je...“ pokusil se namítnout Tox, nicméně do řeči mu nevybíravě skočil obr, který právě vešel do domu:

„Sklapni, Toxi, a dělej, co se ti řeklo! A pohni sebou!“

Vousáč stáhl hlavu mezi ramena a pokusil se proklouznout k východu.

„Kampak?“ zaryčel obr.

Tox se na svého šéfa nechápavě podíval. Ten stál ve dveřích s rukama založenými na prsou a objemným panděrem vyvaleným před sebe.

„To mi to tady jako budeš nosit po jedné misce? Hybaj zpátky do kuchyně a nalož si pořádně!“

Tox byl v tu ránu ten tam.

„Měl byste být trochu pečlivější při výběru zaměstnanců, pane Dregere,“ uštěpačně poznamenal úředník.

„Nevzpomínám si, že bych se tě na něco ptal, ty kancelářskej tchoři,“ prohodil nevzrušeně břichatý Dreger a zamířil do ložnice rodičů, přičemž ledabyle štouchl rukou do zápisů vyzáblého úředníka.

Bílé listy vylétly z jeho náruče jako hejno vyplašených holubů a rozsypaly se po podlaze. *Kancelářský tchoř* vyjekl jako ženská a jal se své bohatství sbírat. Celé tělo se mu třáslo rozhořčením a z dlouhého ptačího nosu mu visel zelený sopl.

Úředník se jako v křeči plazil po podlaze a mručel kletby na adresu těch idiotských stěhováků a jejich hulvátského šéfa. Doslova jako výsměch byrokratově ponižující situaci se z jídelny ozval výbuch vícehlasého neomalenaného řehotu. Úředníčkova tvář okamžitě zrudla a do koutků maličkých oček se vedraly slzy příkoří.

Vyschlé prsty konečně opatrně srovnaly papíry a úředník, přidržuje si kalamář visící na šňůrce kolem krku, vstal. Pravou rukou si oprášil kalhoty, několika pohyby si upravil už silně obnošený, ale dobře padnoucí kabátec a uklidnil se.

V tu chvíli se naše pohledy setkaly...

Seděl jsem na kuchyňské stoličce v rohu předsíně a čekal na svůj úděl. O tom, že náš dům zabavuje banka jako úhradu dluhu, jsem se dozvěděl teprve včera. Mimochodem den poté, co moji rodiče zahynuli v jedné z místních šachet.

„Co tak zíráš, ty nedochůdče?“ zasyčel úředník.

Hm, opravdu tchoř, projelo mi hlavou.

„Je ti snad něco k smíchu?“ V *tchořových* očích se zračila směs rozpaků a vzteku. „Vždyť za všechno, co se tady teď děje, můžeš vlastně ty!“

Nechápu... O čem to mluvíš?

„Chacha! Ty jsi úplně mimo, vid’?“

Na prahu ložnice mých rodičů se objevil Dreger s máminou vázou v náručí. Zamračeně pohlédl nejprve na mě, potom na úředníka.

„Zavři klapačku, kancelářská kryso!“ křikl na něj. „Jestli toho kluka ne necháš na pokoji, polezeš domů bez zubů!“

Nato na mě břicháč povzbudivě mrkl a vyšel ven z domu.

Tchoř se na to, soudě podle jeho vztekle zkřivených rtů, chystal něco říct, ale výkřik odněkud shora jeho tirádu přerušil dřív, než stihla začít.

„Dost, Sakisi. Radši buď zticha.“

Oba současně jsme zvedli hlavy. Na schodišti do patra stál nějaký muž. Hlavu, holou jako koleno, měl skloněnou nad poznámkami. Jeho plné rty se pohybovaly do rytmu zapisovaných písmen. Kalamář mu nevisel kolem krku, ale spíš stál na břiše.

„Ale Velen! Vidíš přece, že tohle je absolutní neúcta k zaměstnanci banky!“ zapištěl Sakis.

„Dost,“ zopakoval tlustý úředník, který dál scházel dolů po schodišti a cosi při tom zapisoval. Pak zvedl zrak od papírů a dodal: „A říkám ti, toho kluka nech na pokoji. On není naše starost.“

„Jak není?“ podivil se Sakis. „Já myslel, že banka...“

„Ne,“ skočil mu do řeči Velen, „zbytek pohledávky odkoupil Bardan.“

Tchořův úzký obličej se protáhl tak, až se mi zdálo, že se jeho hlava do čista zploštila.

„Ten Bardan?!“

„Jo,“ jakoby nic odušil Velen a pohroužil se znovu do svých poznámek.

Sakis pomalu otočil hlavu směrem ke mně. V jeho očích letmo probleskl výraz lítosti.

„Tak to jo...“ hlesl. „To ti teda nezavidím, nedochůdče.“

Když se nabažil nepochopení a obav v mé tváři, hrdě pozvedl hlavu a důstojně odkráčel.

Na půl ucha slyším tlumený rozhovor dvou nosičů v jídelně.

„Ty hele, Toxi, proč ta bankovní krysa pořád říká tomu klukovi nedochůdče?“

Neviděl jsem, kdo to mluví, ale poznal jsem ho po hlase. Byl to zavalitý hromotluk Roy, podobající se pivnímu sudu.

„No dyť je to vopravdu nedochůdče. Kripl vod narození,“ odvětil ledaby-le Tox.

„Aha,“ podivil se Roy, „takhle od pohledu by člověk ani neřek. Je hubenej, to je fakt, a ty kruhy pod očima... Ale nemoh bejt třeba nedávno nemocnej? Taky zrovna přišel o mámu a o tátu. Bledej je teda jak smrt.“

„Ale né,“ opáčil Tox, „takovej je už vod narození. Jo, jo... nebožtík Aren měl na syny zkrátka pech...“

Rozhovor v jídelně pak na chvíli utichl. Oba jeho účastníci přemýšleli.

Jako první přerušil mlčení Roy:

„Tak mi o tom povyprávěj... Práce tady máme aspoň na půl dne a takhle nám to líp uteče...“

„No, vono vlastně není moc co vyprávět,“ odpověděl s vypětím sil Tox, který zřejmě právě přemistoval cosi těžkého. „Rodina si žila docela slušně, jak můžeš vidět. Patrovej dům. Pěkný hospodářství – koně, krávy, prasata.“

„To teda jo,“ přitakal Roy s lehkým odstínem závidi v hlase.

„U Bergmanů se hornický povolání dědilo odjakživa,“ pokračoval Tox. „Měli tu nejsilnější partu v okolí. A ta celá skončila pod závalem.“

„To jsou věci...“

„Bergmanová a ještě nějaký ženský ten den nesly chlapům do šachty večeři... No, a tak tam s nima i...“

Z tónu Toxova hlasu bylo znát, že ho smrt mých rodičů a jejich přátel opravdu vzala.

„A co ti jeho synové?“ zeptal se Roy.

„Na ty měl pech. I když to zezačátku vypadalo dobře. Dokonce skvěle! Ten prvorozenej dostal při narození moc hezký charakteristiky. Byl silnější než všichni jeho vrstevníci. Ve čtrnácti začal dělat s tatínkem na šachtě. V zimě toho samýho roku pak taky vyhrál turnaj. No a tenkrát si ho baron vyžádal jako nováčka do své družiny.“

„Panejo! Tak v čem byl teda ten pech?!“ zvolal nechápavě Roy.

„Asi za měsíc dostali Bergmanovi zprávu, že je jejich syn po smrti...“

„Aha, tak takhle...“

„Tak, tak...“

Stěhováci se znovu odmlčeli, vstřebávali to, co bylo dosud řečeno. Mlčení však netrvalo dlouho. Tentokrát jako první promluvil Tox:

„Za pár let smutek přebolal a Arenova ženuška znova otěhotněla. Řeklo by se radostná událost, jenže co se nestalo... Děcko se narodilo postižený. A to docela hodně... Nejdřív si dokonce mysleli, že je mrtvý. Nekřičelo, nehejbalo se, oči zavřený. Ještě že měli zkušenou porodní bábu – ta si všimla, že kluk dejchá. Slabounce, ale dejchá.“

„To jsou věci...“ hlesl Roy.

„Cha!“ zvolal Tox. „A to ještě nevíš to hlavní. Aren se plácl přes kapsu a pozval léčitele až z hlavního města.“

„Jo.“

„No a ten zjistil, že se děcko narodilo s nulou!“ pronesl triumfálně Tox.

Připadlo mi, jako by Royova čelist spadla s rachotem na zem. Ale hned vzápětí mi došlo, že se stěhováci asi dostali k otcovu náradí.

„To svět neviděl!“ zaslechl jsem Royův ohromený hlas.

Upřímně řečeno, překvapilo mě to... Můj příběh ani moc nepřekroutili... Až na pár nepřesností se všechno skutečně takhle nějak stalo... Otec mi o dni mého narození často vyprávěl.

„Hej, vy lemry!“ Otrásl mnou Dregerův křik. „Hněte sebou! Neplatím vás za vykecávání, pacholci!“

Obr, šéf stěhováků, který se zničehonic objevil na prahu domu, zachmuřeně sledoval nádeníky urychleně chvátající ven.

„Kůže líný,“ bručel si dál pod nos, „jen počkejte, však si to ještě řekneme, až příležete pro výplatu...“

Pak ještě chvíli pozoroval dění venku, načež se obrátil směrem ke mně. Jeho pohled byl teď o trochu mírnější.

„Zvedej se, hochu,“ řekl smutně a kývl směrem ke dveřím, „přišli si pro tebe.“

Zvláštní, najednou si uvědomuju, že na tuhle větu netrpělivě čekám už od rána. Kdyby někdo věděl, na co teď myslím, řekl by: *Ten kluk se zbláznil.*

Ach jo... V jistém smyslu by nebyl daleko od pravdy.

Před dvěma dny můj svět, byť ne právě nejkrásnější, ale takový, jaký jen může být svět mrzáka, přestal existovat. Zatímco jsem nezúčastněně sledoval drancování našeho domu, náhle jsem jasně pochopil, že jsem na celý tenhle

svět zůstal sám, jeden proti jednomu. Už mi nepřispěchá na pomoc silný otec. A starostlivá máma mi neutře slzy zoufalství a přikoří.

Ucítil jsem knedlík v krku a zrádné štípání v očích. Ne! Nerozbrečím se tady, takovou radost těm rabovačům neudělám. Potom si někde zalezu do nějaké díry a tam dám průchod emocím. Ale ne tady a teď. To bych zradil památku svého otce, který mě vždycky učil, abych byl silný.

Díval jsem se, jak vynášejí věci, které měli moji rodiče rádi. Jak ničí historii naší rodiny. A došlo mi, že se smrtí rodičů tohle místo přestalo být mým domovem... V tu chvíli jsem si ale ještě neuvědomoval, že jsem už ve svých čtrnácti letech poznal jednu z největších pravd – že doma je tam, kde žijí lidi, kteří tě milují.

Pomalu jsem slezl ze stoličky. Bylo to nejrychleji, jak jsem se svými dvěma bodíky Obratnosti dovedl. I za ně jsem ale vděčný.

První krok jsem udělal dva roky po narození. Ve stejnou dobu jsem řekl i své první slovo. Na tátu se tehdy konečně usmálo štěstí. Sehnal na černém trhu v hlavním městě našeho baronství můj první artefakt Starodávných. Ze zvyku jsem si přiložil ruku k hrudi.

– *Knoflík z kosti Varana skalního.*

– *Kategorie: prostý.*

– *Obratnost +2.*

– *Síla +1.*

– *Rozum +3.*

– *Omezení: žádné.*

– *Výdrž: 25/25.*

Leckomu bude zřejmě připadat moje radost z mizerných šesti bodů vlastností směšná... Ale pro mě, který proležel dva dlouhé roky v posteli jako bezvládné němé poleno, byl a dosud je otcův dárek tím nejlepším, co jsem si mohl přát...

V rukou svírám malý vak. Mám v něm maličký obrázek rodičů, dvě vařená vejce a patku chleba. Jídlo na cestu mi přinesla naše sousedka paní Horstová.

Vždycky jsem si o ní myslel, že je to zlá, hašteřivá ženská, ale teď mě překvapila. Jako jediná přišla a zajímala se o to, co se mnou bude dál.

Na zcela obyčejném opasku, *nulovém*, jako ostatně všechno moje oblečení, mám ve zvláštní kapsičce zastrčenou zavírací kudličku.

– *Zavírací nůž Vážka.*

– *Kategorie: prostý.*

– *Zranění +2.*

– *Omezení: žádné.*

– *Výdrž: 55/55.*

Je to poslední artefakt, který se otci podařilo získat. Rodiče mi ho dali ráno v den mých narozenin. Jen pár hodin před svou smrtí...

Moje vlastní tělo a malý vak jsem jakž takž schopen unést díky ubohým třem bodíkům Síly. Za ně vděčím na pohled nenápadnému prstýnku:

– *Ocelový prsten.*

– *Kategorie: prostý.*

– *Síla +2.*

– *Omezení: žádné.*

– *Výdrž: 30/30.*

Jednou jsem se táty zeptal, proč jsou tyhle docela obyčejné věci tak cenné. Dozvěděl jsem se, že je to hned z několika poměrně pádných důvodů.

Zaprvé, artefakty Starodávných nemají žádná omezení. To znamená, že je může nosit kdokoli bez ohledu na svou úroveň a hodnoty vlastností.

Zadruhé, nehledě na nízké hodnoty ukazatelů budu moct předměty v budoucnu vylepšit změnou jejich kategorie. Zatím sice nevím jak, ale možné to je.

Zatřetí – ale to se jen povídá, potvrzené to není –, po vylepšení předmětu nejenže se zvýší hodnoty stávajících charakteristik, ale také přibude několik nových.

A konečně, tyhle předměty jsou roš... roz... roz-ši-ři-telné. To znamená, že se ke všem charakteristikám předmětu přičítá ještě hodnota mé úrovně. Kdybych tedy měl teď úroveň jedna, všechny charakteristiky na mých artefaktech by se zvýšily o jeden bod. Ale to jsou jenom sny... pouhé sny...

A ještě jedna věc... To už mi ale říkala Dalia. Výtvoř Starodávných dokážou rozpoznat jen ti, kdo mají vysokou hodnotu Rozumu. Pro prostý lid jsou to obyčejné, ničím zajímavé věci.

A co se týče vnějšího vzhledu... Bohatě zdobený zlatý prsten na ruce hornického synka nepochybně vzbudí vlnu nezdravého zájmu. Takže nevzhlednost a nenápadnost jsou přesně to, co potřebuju. Vždyť výtvoř Starodávných jsou vzácné zboží, které se počítá na kusy. Není dobré zbytečně budit pozornost – to je jedno z prvních pravidel, která mě otec učil.

Právě proto se taky u nás doma s každým novým artefaktem objevovala i Dalia, léčitelka, která pomáhala matce při porodu a která se posléze stala naší rodinnou přítelkyní. Díky téhle malé fintě odpadala spousta otázek. Kupříkladu proč chlapeček, který přes dva roky leží v posteli jako kus dřeva, najednou začal chodit.

Logicky se tím také vysvětlovalo, proč se šéf party horníků v rudných dolech vydává do banky pro další a další půjčku – služby léčitelů přece něco stojí. Zvlášť když jde o někoho jako Dalia. Máma se mimochodem jednou prořekla, že výtvoř Starodávných pro otce nehledá nikdo jiný než tahle stará mastičkářka. A otec že jí platí nějaká procenta za zprostředkování.

Že rodiče vynakládají značné sumy na to, aby jejich syn mohl žít jako normální dítě, jsem sice tušil, nicméně skutečná výše dluhu s nakupenými úroky mě ohromila. I po zabavení domu, pozemků a celého hospodářství jsem zůstal bance dlužný skoro sto zlatých. Vlastně už ne bance... ale jakémusi Bardanovi...

Poté, co jsem naposledy překročil práh rodného domu, obrátil jsem se na šéfa nosičů:

„Pane Dregere, nemohl byste mi prosím říct, kdo je to ten Bardan?“

Obr si zhluboka povzdechl a skrýváje zachmuřený pohled odvětil:

„Bardan je lanista. Majitel gladiátorské stáje.“

KAPITOLA 2

O dva roky dříve

„Takže pozor!“

Zvučný hlas učitele Druma zaburácel celou jeskyní. Rudovousý hromotluk z party konkurující té otcově nás učil základům hornického řemesla.

„Dnes si všichni vezmete do ruky hornický nástroj!“ hřímal a zamračeně se při tom díval do našich dětských tváří.

Pak se pichlavý pohled jeho černých očí zastavil na mně.

„Kromě Erika Bergmana, samo sebou.“ Jeho široká žabí ústa se roztáhla do zlomyslného úšklebku a odhalila řadu zažloutlých křivých zubů.

Moji bývalí spolužáci se na mě všichni jako na povel podívali a začali se chichotat. Nejvíce pobavená byla plavovlasá Mia, nejhezčí dívka ve třídě. Obklopená hloučkem kamarádek, také poměrně sympatických, ale ne tak krásných jako ona, vypadala jako královna.

Miin otec Hrut, jeden z dvanácti orhuských stařešinů, byl s mým otcem na nože. Ve městě se jednu dobu hodně dlouho mluvilo o tom, jak Hrut div nedostal od Bergmana přes hubu. Nadutému stařešinovi tenkrát najednou začalo vadit, že s jeho dcerou chodí do školy nějaký bugnutý mrzák.

Pak se to celé dostalo až k soudu. Za Hruta se postavili ostatní stařešinové a s nimi i rodiče mých spolužáků. Že prý svou neplnohodnotností brzdím rozvoj ostatních dětí. Tak například při lovu oslabuju svou přítomností družinu. Žádné zranění nezpůsobuju, ale nárokovat si kořist, to prý ano. Učitelé

se mnou navíc mají spoustu starostí, když musí věčně dávat pozor, aby *to nedochůdče* nějaký mob neodrovnal. Vždyť jeho rezervoár života čítá pouhých deset jednotek... To je na jedno kousnutí od potkana.

Teoreticky to tak samozřejmě vypadalo, ale v praxi se se mnou nikdy nikdo o trofeje nedělil. A učitelé, ti na mě zvysoka kašlali. Přežiješ – dobrý, chcípneš – tvoje chyba.

S těžbou zdrojů byl taky problém. Všechny nástroje i samotné suroviny měly omezení v použití. Minimálně úroveň jedna. Ba co víc! Nemohl jsem ani jíst všechna mámina jídla. Jen ta, u kterých byla nula. To nezákladnější – chléb, máslo, med. Potom ještě maso připravené jen tak na přírodní nebo jednoduchou kaši. Jen si představte ta muka, když vidíte ostatní děti, jak mlsají sladkosti...

Ten soud nakonec rozhodl, že musím školu opustit. Ale dovolili mi, abych byl nezávislým posluchačem. Mohl jsem se tedy účastnit vyučování, ovšem s výhradou: *můžeš se dívat, ale na nic nesahat*... A učitelé za mě přirozeně žádnou odpovědnost nenesli...

V Drumových rukou se objevil krátký krumpáč. Táta mi přesně takový už ukazoval. Malý, cvičný. S pěti body poškození.

„Vysvětluju a ukazuju to jenom jednou!“ zahalekal učitel. „Takhle chytnete násadu! Rozmáchnete se! Kopnete!“

Ocel narazila do skály a vykřesala z ní desítky drobných jisker. Drum se bez zvláštního úsilí opřel o násadu a vyloupil kus kamene.

„Hotovo! Je to všem jasný?!“

Nesourodý sbor dětských hlasů přitakal.

„Takže, když je to všem jasný, kdo půjde jako první?!“

Od hloučku žáků se okamžitě oddělila vysoká statná postava.

Haakon, syn lovce Ulvara. Vlasy černé jako dehet. Pružné tělo. Ladné zvířecí pohyby. Skupinka dívek v čele s Miou doprovázela chlapce obdivnými pohledy.

Říká se, že ho Random při narození obdařil celými čtrnácti tabulkami. Stejně jako kdysi Ivara, mého staršího bratra... kterého jsem bohužel nikdy neviděl.

Díky štědrému daru Velikého Systému se Haakon vyvíjel daleko rychleji než všichni jeho vrstevníci. Když před týdnem odešel s otcem a starším bratrem na lov, byl na úrovni dvě. A vrátil se s pětkou. Kluci z mé bývalé třídy ho kvůli jeho Síle a Obratnosti měli za boha.

„Mistře Drume, nemůžu dostat nějaké lepší náčiní?!“ zahlaholil vyzývavě.

Vypnutá prsa, ruce v bok. Zkrátka pozér...

„Proč ne?“ vesele zaržál Drum a podal mu pořádný, *dospělácký* krumpáč.

„Fíha!“ zvolal uznale kolohnát Tomas. Také syn horníka, stejně jako já.
„Pátá úroveň! Jako má můj táta! Ten musí bejt pěkně těžkej, prevít!“

Pokud Haakon byt jen trošičku znejistěl, nikdo to nezpozoroval. Na jeho pohledné tváři panoval stále tentýž sebevědomý úsměv.

Lovcův syn přistoupil k učiteli až téměř tělo na tělo a natáhl pravou ruku směrem ke krumpáči. Drum mu podal těžký nástroj bez sebemenší námahy, jako by to bylo pírkó.

„Radši oběma rukama,“ řekl s úsměvem.

Haakon i přes svůj sebejistý výraz učitelova varování uposlechl, čímž si vysloužil jeho pochvalné kývnutí.

Celou tu dobu jsme se zatajeným dechem sledovali Haakonovo počínání. Oběma rukama se chytá násady. Kýve na učitele. Ten pustí nástroj. Všimám si, jak lovcovu synovi naběhly žíly na čele. Ruce se mu vypětím sil roztrásky, nicméně násadu nepustil.

Těžkopádné rozmáchnutí a ocelový trn se zakusuje do skály. Ne tak lehce jako v Drumově případě, ale na tom nesejde...

Haakon se celou vahou těla opírá o násadu a za nadšeného jásotu spolužáků odlamuje s obrovským úsilím poměrně velký kus kamene.

„Dobrá práce!“ zaryčel mistr a poplácal chlapce po rameni.

Na Haakonově tváři se rozhostil spokojený úsměv. Jeho oči se rozběhly po nám neviditelných systémových oznámeních.

„Cos dostal?“

„Co?“

„Co tam máš?“

Otázky se sypaly jedna přes druhou.

Haakon pozvedl ruku ve vyzývavém gestu.

„Ticho!“ křikl Skeggi, Haakonův nejlepší kamarád. „Tak to přečti, brácho!“

Haakon se soustředil na text, který viděl jen on sám, a začal zvolna předčítat. Byl jsem to jenom já, kdo si všiml, že čte nějak moc pomalu? V Rozumu měl zřejmě ještě méně bodů než já.

„Pozor dobyl jste dva kilogramy rudy! Gratulujeme! Získáváte...“

Haakon nás všechny přešel lišáckým pohledem a pokračoval:

„Hliněná tabulka Síly!“

Všeobecný radostný pokřik.

„Hliněná tabulka Obratnosti!“

„Jóóó!“ zařvali všichni sborem.

„Hliněná tabulka Odolnosti! Hliněná tabulka profese *Horník!* Hliněná tabulka Nosnosti! Esence zkušenosti – pět kusů!“

Zatímco Haakon hlásil seznam svého lootu, mimoděk jsem si představil na místě lovcova syna sebe. Jaké to asi je být silný a mrštný? Dostat vždycky všechno, po čem člověk zatouží? Cítit na sobě nadšené pohledy těch nejhezčích dívek?

Ani jsem nepostřehl, že se Haakon už dávno přestal chvástat trofejemi a že všichni teď koukají na mě. Nechápatě jsem je všechny přešel pohledem.

„Viděli jste ten jeho ksicht?!“ vykřikl Snorri, Haakonův poskok, a ukazoval při tom svým špinavým prstem na mě. „Ten chcípáček začal z toho Haakona lootu dokonce slintat!“

Jeskyní zaburácel hlasitý pobavený řehot. Ukazovali si na mě prsty. Křivili obličej, zřejmě jsem podle nich vypadal právě tak.

Už to nebylo k vydržení, otočil jsem se a vrhl se k východu. Alespoň tak se to jevilo mně. Ve skutečnosti jsem se ale začal pomalíčku ploužit, asi jako želva. Ačkoli i želva bude zřejmě hbitější. Můj „epický“ útěk vyvolal nový výbuch smíchu. Usmrkanec Snorri a tlustoch Tomas mě dokonce posměšně povzbuzovali v běhu.

Ani si nepamatuju, jak jsem se dostal domů. Vzpomínám si jenom, že jsem celou noc probřečel. Z toho příkoří a ponížení bych se nejraději propadnul do země. Ze všeho nejvíc jsem ale nenáviděl sám sebe za ten potupný úprk.

Právě toho dne k ránu, předtím, než jsem konečně upadl do neklidného spánku, jsem sám sobě přísahal, že už nikdy neukážu záda nepříteli...

Současnost

„Erik Bergman?“

Stařeček jako věchýtek mžoural poloslepýma očima na zmačkaný list papíru. Maličká proplešatělá hlava, úzká kostnatá ramena, hrb na zádech. Jenom devátá úroveň. Zajímalo by mě, co celý život dělal. Nebo že by byl osudem stížený stejně jako já? Ale ne. Nikdo jiný takový už není. Alespoň to říkala Dalia.

„Ano, to jsem já.“

Stařec konečně odtrhl oči od papíru a upřel pohled na nápis nad mou hlavou.

„Co je to za...“ Děda vykulil vybledlé slzíci oči. Dokonce i několikrát zamrkal. „Stará mi povídala, abych nepil ten jabčák,“ zaskřehotal nasupeně, „teď z toho mám nuly před očima.“

Okolo procházející nosič se hlasitě rozchechtal.

„Copak, Lopochu? Tak tě ten chlast na starý kolena konečně dostal?“

„Co se řehníš, ty obejdo? Teď budu muset vypláznout pořádněj balík za léčitele.“

„Aspoň budeš vědět, že nemáš hned vyzunknout všechno, co teče!“ chechtal se dál stěhovák.

Lopoch si vztekle odplivl a znovu si se zachmuřeným výrazem začal prohlížet můj ukazatel úrovně.

Řekl jsem si, že se nad starcem slituju.

„Pane Lopochu, nebojte se. Vidíte dobře. Já jsem opravdu *na nule*.“

Myslel jsem, že ho, chuděru, uklidním. Ale kdeže! Děda se vyděsil ještě víc.

„Cože? Ó, Veliký Systéme!“ začal hořekovat a chytl se za hlavu. „Co jenom řeknu panu Bardanovi?! Vždyť ten ze mě za takovýho chcípáčka dá vymlátit duši!“

„A co ty s tím máš společného, pitomče starej?“ vmísil se do hovoru šéf stěhováků. „Bardan se dohodl s bankou. Vykoupil od ní dlužní úpisy. To, že se nepodíval, koho vykupuje, je už jeho problém. Ne tvůj, dědku.“

„To je pravda!“ Stařík radostně zatleskal rukama. „Vždyť moje práce je jenom dopravit k němu to, co je napsáno na seznamu!“

„Tak vidíš,“ usmál se Dreger. „A ty ses už viděl málem v hrobě.“

„Díky ti, dobrý člověče, že jsi mě uklidnil,“ Lopoch se rychle uklonil šéfovi nosičů a obrátil se ke mně: „A ty, mladej, šup na vůz. Musíme nabrat ještě další dlužní otroky.“

Na místo jsme dorazili až k večeru. Cestu jsem kupodivu zvládl docela dobře. Zabořil jsem hlavu do voňavého sena a celou dobu prospal. Oči jsem otevřel, až když Lopoch zastavil, aby nabral nové cestující. Za srdcervoucího nářku žen a dětí se spát moc nedá. Když se rodina loučí s člověkem, který upadl do dlužního otroctví, není to podívaná pro slabé povahy.

Nikdy předtím jsem se s tímhle institutem nesetkal, Lopoch mi ale všechno polopatě vyložil. Děda byl naštěstí dost upovídaný.

„Dejme tomu, že do banky přijde chlápek a požádá o půjčku,“ vysvětloval stařík. „Ale co by měla banka z toho, kdyby jen tak rozdávala zlato nalevo napravo? Správně, nic. Potřebuje zisk, od toho je to taky banka. A tak tomu chlápku dá penízky, aby se jí hezky rozmnožily. Takže na úrok a na stanovenou dobu. Když máš zlato, abys ho bance včas vrátil, tak je to dobrý, ale když nemáš, tak tvůj dluh koupí někdo takovej, jako je můj pán. Ten potřebuje lidi pořádkem... No a ty mu místo úroků musíš sloužit, dokud celou dlužnou částku nesplatíš. Mně se to třeba pořádkem ještě nepodařilo... Je dobrý, když jsou v rodině silní synové. Obvykle dá otec do otroctví je a sám se snaží dát co nejrychleji dohromady potřebnou sumu. Ale jen když je to dobrý otec... Stává se, že děti pro věřitele dřou půlku života, a někdy dokonce v dlužním otroctví i umřou...“

V poslední rodině, u které jsme zastavili, žádní synové nebyli. Děti měli, ale pouze pět dívek. Nejstarší byla zhruba v mém věku. A právě s tou se loučili. Matka Sojky, jak děvčeti říkali, kupodivu neplakala, ale její tvář byla plná bolesti a beznaděje. Mladší sestry si rozmazávaly po obličejích slzy a soplý a žalostně kňučely, doslova jako štěňata.

Podíval jsem se na Sojčin zchátralý dům, na matku, objímající nejstarší dceru upracovanými rukama, na otce, který, soudě podle charakteristického oděru, nepustil flašku z ruky – a bylo mi jasné, že tu dívku zpátky jen tak nevykoupí... A kdo ví, jestli vůbec...

Bardanův dům ohromoval svými rozměry. Tři podlaží. Žulové zdi. Na všech oknech masivní ocelové mříže. To nebyl dům, ale pevnost. Celý rozlehlý pozemek byl obehnan vysokou kamennou zdí. U honosné vstupní brány dobře vyzbrojená stráž. Zdá se, že tenhle Bardan doma přehazuje peníze lopatou.

Povoz se zamklými dlužními otroky dokodrcal k ubikacím, odděleným od pánova domu. Už na nás čekali.

Dva muži. Jeden z nich mi něčím trochu připomínal bankovního úředníka Satise. Stejný kalamář na krku, stejně unavený pranýřující pohled. Vyzáblý. Nezdavá barva ve tváři. Zkrátka úředník.

Druhý byl jeho pravý opak. Vysoký, ramenatý. Ruce jako lopaty. Zelené oči čišící energií a silou.

Lopoch nás bleskurychle seřadil vedle povozu a podal *úředníkovi* známý zmuchlaný papír.

„Tady, pane správce. Šest osob, přesně podle seznamu. Čtyři chlapi, holka a kluk.“

Správce si od něj štítivě, dvěma prsty vzal lístek a rychle proběhl zrakem po našich jménech. Ve chvíli, kdy došlo na mě, vykulil oči.

„Koho jsi mi to sem přitáhl?!“ zaječel. „Ty starej tupče, to sis nevšiml, koho ti to Bergmanovi podstrčili?!?! Co teď řeknu pánovi?! Valgarde, dej toho idiota zpráskat!“

Dosud nečinně přihlížející rudovousý obr se výhrůžně předklonil. Lopoch, který rázem ztratil veškerou výmluvnost, padl před zuřícím správcem na kolena. Ten však běsnil čím dál víc. Valgard se naklonil k vzlykajícímu starci a jeho široké dlaně padly na nebožákova kostnatá ramena.

„Pane správce,“ sám jsem se otrásl, když jsem uslyšel svůj hlas, „dovolte mi něco říct.“

Sám Bug mě musel zatahat za jazyk, že jsem se do toho pletl! Ale couvnout už se nedalo.

Na dvoře se rozhostilo tísnivé ticho. Mí druhové v neštěstí na mě upřeli ohromené pohledy. Dokonce i Lopoch přestal kvílet.

Úředník přimhouřil oči jako dravec a zavrčel:

„Mluv! Ale jestli se ukáže, že jsi mě přerušil jen tak pro nic za nic, půjdeš pod důtky spolu s tímhle pitomcem! Rozuměl jsi?“

„Ano, pane správce, jsem si vědom všech rizik vyplývajících z mé situace.“
Měl jsem co dělat, aby se mi neroztřásl hlas.

„Pokračuj!“

„Pan Lopoch je v tom nevině, dokonce se dá říct, že velice horlivě plnil všechny vaše příkazy.“

„Tak proč jsi tady potom ty, a ne tvůj otec, starší bratr nebo sestra?“

„Sestru, pane správce, želbohu nemám a nikdy jsem neměl. Starší bratr padl za našeho barona v bojích o Pustiny a otec s matkou zahynuli před dvěma dny v šachtě... Zůstal jsem dočista sám... Teď tedy vidíte, že pan Lopoch nemohl přivést nikoho jiného než mě.“

Koutkem oka si všímám Sojčina zaujatého pohledu. Cestou jsem si ji stačil nepozorovaně prohlédnout. Dost mě překvapila její pátá úroveň. Soudě podle jejího pružného těla a ladných kočičích pohybů investovala hodně do Obratnosti. Zpod šátku jí čouhá pramen ohnivě rezavých vlasů. Oči jako dva tmavé smaragdy. Pihy na bledých tvářích a malém, trošičku přizvednutém nosíku jí naprosto neubírají na kráse. Možná spíš naopak...

„Je to pravda?“ Správce byl stále ještě dost rozezlený, nicméně z tónu jeho hlasu bylo znát, že největší bouře už pominula.

„Ano, pane,“ zamečel stařec, „přisahám, že zrovna tak to je.“

Správce, který evidentně obdržel systémové oznámení o potvrzení přísahy, vyměnil rozhněvaný výraz za slitovný.

„No dobrá,“ zamručel směrem ke starci. „Ubytuj nováčky, zítra rozhodnu, co s nimi...“

Lopoch vyskočil jako splašený a jal se odvádět všechny dlužní otroky k ubikacím.

Už jsem se chtěl taky otočit, když vtom jsem slyšel:

„S tebou to ale nebude jen tak...“

Probodl mě ostrý pohled přimhouřených očí. Skoro jsem zapomněl dýchat.

„Pán bude zuřit. Banka to zmotala, a my abychom se s tím teď nějak popasovali... Vždyť ty jsi úplně k ničemu. No uznej! Úroveň nula! Je k podivu, že jsi rovnou nezkapal... Co teď s tebou?“

„Ty, Ingu,“ ozval se náhle rudovousý obr, „podívej, jak je mrňavej. Prospektoři ze Skorxovy party už dlouho někoho takovýho poptávají.“

„Zbláznil ses?“ opáčil pobouřeně správce. „Poslat nuláka do dolu? Aby tam během hodiny zařval?“

Myslím, že jsem nahlas polkl. Srdce mi div nevyskočilo z hrudi.

„No a co?“ uvažoval dál Valgard. „Tak potom podáš na Skorxe stížnost za způsobení škody na pánově majetku. A ještě na tom vyděláš.“

„Ty jsi snad zešílel! Vždyť na něm visí dluh skoro sto zlatých! Takovou věc nebude Skorx riskovat. Navíc za takový balík si podobných kluků může najmout třeba padesát.“

„Teď, prosím tě, mluvíš o kom?“ zachechtal se pořízek. „O Skorxovi, kterej je schopnej prodat za deset měďáků vlastní matku? Chacha! To se ti povedlo! Ten skrblík přece nikdy žádný *maso* zdarma neodmítne. Navíc kdo říká, že mladej musí zařvat hned první den? Vždyť je z hornického rodu. Pořád je to Bergman.“

Když Valgard domluvil, rozverně na mě mrkl. Až mě z toho zamrazilo.

„A na co vlastně potřebuje ty mrňousy?“ zajímal se Ing.

„No přece na průzkum odlehých tunelů. Norama skalních červů nikdo jinej neproleze.“

„Jasně,“ řekl správce a zamyšleně si při tom mnul bradu.

„No posuď sám,“ tlačil dál Valgard, když viděl, že Ing už skoro souhlasí, „byla tady žádost o mrňavý kluky? Byla. Zareagoval jsi na ni? Zareagoval. A pak už je na Skorxovi, jak se rozhodne. Když ho pošle do tunelů, veškerá odpovědnost je na něm. A když ho vrátí, tak se zas nic tak hrozného neděje. Než pán přijede, upíchněš kluka někde v kuchyni. Prý se má vracet až někdy za čtrnáct dnů.“

„Ano,“ přitakal Ing, „má teď spoustu práce s nákupem nových gladiátorů. Do hlavního města dorazil konvoj maršála Vestara. Je v něm spousta zajatých orků a goblinů.“

„No vidíš, tím spíš. Pán má teď jiný starosti než nějakýho usmrkance. A ty máš jedinečnou příležitost pořádně Skorxovi zatopit. Vždyť to byl on, kdo na tebe minulej měsíc sesmolil to udání pánovi.“

Soudě podle Ingova nasupeného výrazu, dopadlo zrno na úrodnou půdu. Naneštěstí pro mě Valgard neinvestoval pouze do Síly. S jazykem to taky uměl, jak se patří.

„A o tom, kolik ten kluk dluží, se Skorx taky nedozví. Mladej nám tady odpřisáhne, že bude držet jazyk za zuby,“ triumfoval posledním argumentem hromotluk.

Po těch slovech se na mě Ing podíval. Brr... Úplně mnou projel mráz.

„No dobrá, ty náš mluvko, budeš se učit řemeslu nebožtíka tatíka.“

KAPITOLA 3

„Tu máš, jen papej, srdíčko. Muselo ti za celý den pořádně vyhládnout.“

Drobounká vyzáblá stařenka mi podávala hliněnou misku, z níž neodolatelně vonělo cosi jedlého. Zatajil jsem dech, polkl slinu a podíval se na úroveň pokrmu. Jako by četla moje myšlenky, babička spustila:

„Neboj se, srdíčko, je to obyčejná zeleninová polívka. Úroveň nula.“ Pak se uchichtla a už na odchodu z ubikace smutně dodala: „Nic jinýho tady stejně nemáme.“

Nehledě na příšerný hlad jsem se od ní snažil přebrat misku co nejopatrněji.

„Ó, Veliký Systéme, to je vůně!“ Obrátil jsem oči v sloup.

Jídlo, které mi s sebou zabalila paní Horstová, požehnej jí Random, mi došlo už dopoledne. Lopoch se se mnou našťástí cestou podělil o kousek povadlé cibulky a oschlý krajíc chleba. Nedá se říct, že bych byl při své obvyklé dietě nějak zvlášť zmlsaný, ale máma se vždycky snažila nakrmit mě dosyta, byť jen docela obyčejným jídlem. Táta mi potom potají vysvětloval, že se tak snaží zmírnit svůj neopodstatněný pocit viny.

Jakmile jsem si vzpomněl na rodiče, vedraly se mi do očí slzy. Chvíli se mi zdálo, že tahle noční můra musí každou chvíli skončit. Že se na prahu špinavé ubikace, ve které mě dočasně ubytovali, objeví otcova ramenatá postava. A že zpoza jeho zad vyskočí máma, obejmeme mě, přivine mě k prsům a pak nased-

neme na náš povoz, pojedeme domů a cestou si budeme se smíchem povídat o celém tom trapném omylu.

Jídlo zmizelo tak rychle, jako by ani žádné nebylo. Opatrně, tak abych nepřišel o jediný drahocenný kousiček mrkve, jsem vytřel zbytky polévky kůrkou chleba. Všechno jsem to zapil studenou vodou a sytý se svalil na zaprášený pytel nacpaný senem. To je teď moje postel.

„Tak co, už je kapánek líp, ne?“

Tichý chraplavý hlas odkudsi zprava mě vytrhl z příjemné náruče spánku. Na pytli jen kousek od mého se kdosi převalil.

„No, trochu jo,“ odvětil jsem také potichu. V temné ubikaci bylo kromě mě ještě minimálně třicet lidí. A všichni už spí. Po celém dni práce toho mají zjevně dost. Docela nerad bych se stal příčinou jejich probuzení.

„Miluju zeleninovou polívku tetičky Agáty.“ Hlas mého neviditelného spollečníka zněl až rozkošnický. „To je jiná polívčička, než kterou dělá ta vypatlaná nána Hrika. Vsadím se, že jsi tam měl aspoň dvakrát víc mrkve a zelí.“

„Nevšiml jsem si,“ odpověděl jsem, „ta polívka byla hned pryč.“

„Ale jo, mnohem víc,“ pronesl sebejistým tónem neznámý. Měl jsem pocit, jako bych v přítomnosti zahlédl, jak pokyvuje hlavou.

„A proč mi dala víc?“ osmělil jsem se zeptat.

„Jak proč?“ opáčil hlas ze tmy. „Vždyť jsi dneska zachránil život jejímu muži.“

„Jak to? Já jsem přece nikoho nezachraňoval.“

„A co Lopoch? Myslíš, že by ten dnešní vejprask přežil? Když dostal minulej měsíc, byl zázrak, že to vůbec rozdejchal. Agáta prej dala všechny svoje úspory mastičkáři, jenom aby se dědek zmátořil.“

Až mi z toho vyschlo v hrdle. Vždyť mně s mým bídným rezervoárem života by bohatě stačila jediná rána bičem.

„Dneska jsi mimochodem dostal najíst zadarmo,“ podělil se se mnou o další moudro hlas z temnoty.

„Zadarmo?“

„No jistě. Ty si snad myslíš, že tě tady budou jen tak vykrmovat? Za žvanec se tady platí. Kam máš jít dál?“

„Říkali, že do dolu ke Skorxovi.“

„No, řeknu ti, kamaráde,“ v hlase svého neviditelného společníka jsem zaslechl lítostivý tón, „to máš teda pech... Tenhle Skorx je pěkná bestie. A ten jeho důl pěkná řiť.“

Po zádech mi přešel nepříjemný mráz.

„Dám ti radu zdarma, mladej. Buď tam zticha jako voda a drž se při zemi jako tráva. Neukazuj nikomu nic, co má nějakou cenu. Oči měj i vzadu. Ve Skorxově dole nepracujou jenom dlužníci. Je tam i spousta galejníků, opravdovech trestanců. Samej vrah a zabiják. Důlní chodby jsou plný všelijakejch podzemních potvor. Ty by si tě daly k snídani. Ale těch bych se bejt tebou ani tak nebál. Bál bych se Skorxe a jeho poskoků. To jsou ty nejhorší monstra na tomhle bohem zapomenutým místě. Když se budeš držet mejch rad, možná ještě zůstaneš nějakej pátek naživu... Ale narovinu, mladej, moc dlouho ti nedávám...“

Poslední větu pronesl velmi potichu, nicméně já ji slyšel. A srdce se mi rozbušilo ještě silněji.

„Dě-děkuju,“ zakoktal jsem do ticha. Ale žádná reakce nenásledovala. Můj společník už zjevně považoval rozhovor za skončený a usnul.

Ještě dlouho jsem ležel a naslouchal tmě. Co kdyby náhodou neznámý řekl ještě něco užitečného? Ale ne, už spal.

Chvilí jsem se vrtěl na pytli, pomačkal místa, kde trčela obzvlášť tuhá stébla slámy, načež jsem se konečně uklidnil a za pravidelného oddechování svých sousedů v neštěstí upadl do polospánku. Z paměti se mi samy od sebe vynořily události staré dva dny...

○ dva dny dříve. Několik hodin před smrtí rodičů.

Tenhle den miluju! Ale co to říkám? Kdo by neměl rád svoje vlastní narozeniny?! Alespoň já jsem žádného takového hlupáka ještě nepotkal.

Mou výbornou ranní náladu nepokazil ani déšť, trvajíc bez přestání od včerejšího večera. Vzbudil mě tlumený cinkot nádobí, doléhající ke mně

z kuchyně. Pár minut jsem si ještě poležel a přihloupě se u toho usmíval. Miluju tyhle zvuky. Znamenají jediné – máma připravuje něco moc dobrého.

Vzápětí po oněch zvucích do pokoje dorazila neskutečná vůně, z níž mi hlasitě zakručelo v břiše.

Ó, Veliký Systéme! Máma pečce můj oblíbený sladký chléb! Někomu se může tenhle pokrm zdát příliš jednoduchý, ale mně ne. Není nic lahodnějšího než krajíc teplého, čerstvě upečeného sladkého chleba, na kterém je namazaná silná vrstva tučného tvarohu, to všechno ještě navrchu polité jantarovým medem. Každé sousto je nezapomenutelnou explozí sladkokyselé rozkoše, po níž následuje pořádný doušek ještě teplého, čerstvě nadojeného mléka.

V tenhle den jako by si mě doma nikdo nevšímal. Ale to je všechno jen hra! Je to tak vždycky – nejdřív se všichni tváří úplně vážně, jako by byl normální den, a pak mě najednou zasypou blahopřánímí a dárky. Jak já tenhle den prostě miluju!

Před pár dny se máma prořekla. Otec pro mě chystá něco mimořádného. Dárek, jaký jsem ještě nedostal. Celé dny jsem pak hořel nedočkavostí. A čím víc se tenhle dlouho očekávaný den blížil, tím silněji to se mnou cloumalo.

Umyl jsem se, vyčistil si zuby a sešel dolů do jídelny. Rodiče už seděli u stolu a cosi spolu polohlasem probírali.

Sedl jsem si ke stolu a popřál jim dobré ráno. Snažil jsem se při tom působit rozvázně, dospěle. Dalo by se říct, že se mi to i dařilo, až na ty třesoucí se ruce, prozrazující moje vzrušení.

Před několika týdny byl táta na trhu v hlavním městě. Přivezl odtamtud spoustu věcí denní potřeby. Mouku, med, látky. Nějaké šperky pro matku. Ale přivezl taky malý balíček, který nikomu neukázal. Uložil ho do zvláštní tajné schránky, kde schovával všechny naše úspory a důležité papíry. Ani máma k ní neměla přístup. Alespoň mi to tak říkala. Jenže v tu chvíli jí hrál na tváři takový šibalský úsměv, že jí mohl věřit snad jen ten největší trouba.

Téměř denně jsem pak matku mořil dotěrnými otázkami na onen balíček, ale marně, byla neoblomná. A teď ten balíček leží na stole naproti mně! Ale otec s matkou, jako by si mě vůbec nevšíмали, pokračují v poklidném hovoru. Ach jo, takhle se co nevidět zblázním...